

Grad tiltrænges, hvis man ikke fra Statens Side vil se, at her er en Opgave, som ganske særlig trænger til Støtte, idet det i Virkeligheden er en folkekirkelig Opgave. Det er derfor, „Dansk Kirke i Udlandet“ har rettet en Henvendelse til Ministeriet om at søge tilvejebragt en Bevilling til Hjælp til dette nye Arbejde, som efter kirkelig Opfattelse ikke kan sættes til Side, og jeg skal i høj Grad anbefale denne Ansøgning, som jeg antager er gaaet til den højtærede Kirkeminister, men som muligvis egentlig skulde rettes til den højtærede Undervisningsminister, da de Summer, som hidtil er givet til Dansk Kirke i Udlandet, væsentlig er givet gennem Undervisningsministeriet. Jeg skal tillade mig at anbefale de forskellige Partier at interessere sig for denne Sag. Enhver vil kunne forstaa, at her er noget, som kalder paa alle, hvilket Parti man end hører til; der maa gøres noget herhjemme fra overfor denne store Mængde danske Emigranter, og det er rimeligt, at dette Arbejde sættes i Gang af „Dansk Kirke i Udlandet“, som efter sine Statutter er ordnet saaledes, at man kan være sikker paa, at det er folkekirkeligt Arbejde og ikke et retningsbestemt Arbejde, der gøres. I Selskabets Statutter hedder det udtrykkelig, at det, som man ønsker at gøre, ikke blot er at give disse udvandrede Landsmænd kirkelig Hjælp og Støtte, men man vil, som der staar i Vedtægternes § 1, 2det Stykke, „vedligeholde, vække og uddybe vore Landsmænds Kærlighed til vort Hjemland, dets Sprog og dets Historie“. Og det Arbejde, som hidtil er gjort af „Dansk Kirke i Udlandet“, viser til fulde, at denne nationale Side virkelig er sat i Forgrunden for hele Virksomheden, og paa de Steder, hvor Arbejdet er taget op, kan man henvise til Resultater, som er Udtryk for, at man netop ogsaa paaskønner Selskabets Løsning af den nationale Opgave. Jeg behøver blot at henvise til, hvad sikkert alle Danske har været opmærksomme paa, at man i August Maaned endelig naaede til at indvie den gamle danske Kirke i Flensborg; det var jo „Dansk Kirke i Udlandet“, som stod bag dette Arbejde og havde gjort det lige siden 1921, da man fik grundet den danske Menighed dernede. Ved den Lejlighed tror jeg nok, at der ud over Landet gik en almindelig Strøm af Anerkendelse for det Arbejde, der var gjort dernede, idet det var Udtryk for Kongeordet: „De skal ikke blive glemt“. Dette Arbejde var en udstrakt Haand fra den danske Folkekirke og et Vidnesbyrd om,

at man ikke fra den Side havde glemt de fraskilte Landsmænd dernede. Men enhver vil tillige forstaa, at der er en stor Forskel mellem de Danske, som lever paa gammel dansk Jordbund, hvor Traditionerne paa saa mange Maader knytter dem sammen med Moderlandet, og de Danske, som er ude i det fremmede, og derfor er det ganske klart, at Opgaverne baade er større og vanskeligere paa de Steder, hvor de Danske lever som egentlige Emigranter. „Dansk Kirke i Udlandet“ har taget et Arbejde op baade i Berlin og Paris, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Brisbane i Australien og endelig ovre i Østen i Shanghai og Peking, og alle disse Steder er de Danske taknemmelige for, hvad der er gjort for dem; jeg tror ikke, Arbejdet kunde gøres bedre. Saaledes lyder i alt Fald Vidnesbyrdet fra de Mennesker, som i saa høj Grad føler sig uden Fædreland, kan man sige, føler, at de er glemt herhjemme fra. Naar de Mennesker, der lever i Udlandet, ikke har direkte specielle Forbindelser med Enkeltmænd herhjemme, føler de sig, som om de er glemte og uden Fædreland, og de bliver i mange Maader „uden Midtpunkt“, thi det er hyppigt Emigranternes Lod, at de ikke blot mister deres gamle Fædreland, men de faar heller ikke noget nyt, selv om de akklimatiserer sig lidt efter lidt og forstaar at akkomodere sig efter de Forhold, hvorunder de lever. Men har de intet Fædreland, faar de heller ikke noget virkelig aandeligt Midtpunkt, i hvert Fald er det meget vanskeligt at bevare et saadant.

Det er altsaa en Sag, jeg meget varmt vil anbefale, og jeg haaber, at det høje Ministerium, hvilken Minister det nu end bliver, der kommer til at tage sig deraf, vil fremme denne Sag. Jeg er ganske sikker paa, at Ministeriet vil finde Imødekommenhed hos Finansudvalget, jeg kan ikke tænke mig, at man overfor saa stort et Spørgsmaal skulde stille sig afvisende, da det, som det jo ogsaa er fremhævet i Andragendet, netop er af saa stor Betydning, at dette Arbejde begyndes i Tide, medens Udvandrerne endnu staar famlende. Desuden er det jo givet, at dette Arbejde er af ekstraordinær Karakter, thi da de fleste gaar til Kanada som Landbrugere, er der jo Sandsynlighed for, at de efterhaanden materielt vil komme til Hægterne, om jeg saa maa sige, saaledes at de selv med Tiden kan overtage de Forpligtelser, som foreløbig maa overtages af andre. Det skal altsaa være, hvad jeg vilde kalde et midlertidigt Ar-